

M. Supryn

Grabowiec, pow. Hrubieszów

Informator Archeologiczny : badania 5, 170-171

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Pozostałe obiekty to są niewielkie, płytkie z prawie jałowym wypełniskiem i z trudnym do ustalenia charakterem.²

W czasie tegorocznych badań nie udało się znaleźć ani jednej formy pochodzącej z najmłodniejszej fazy użytkowania osady: z IX w.³; ceramika datowana na ten okres, znaleziona została w 3 różnych obiektach osady obok materiału późniejszego.⁴

Badania będą kontynuowane.

GRABOWIEC, pow.⁵ Krubieszów

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska, P.P.⁶ PKE Oddział w Lublinie

Badania prowadziła mgr M.⁷ Supryna.⁸ Finansował Wydział Kultury PWN, WKŁ w Lublinie.⁹ Pierwszy sezon badań.¹⁰ Grodzisko /IX/X - XVIII w.¹¹/¹² Grób neolityczny kultury łódzkiej.¹³

Stanowisko zwane "Górą Zankową" znajduje się na południowo-wschodnim krańcu osady Grabowiec, na wzniesieniu o trzech zboczach, którego względna wysokość wynosi ok.¹⁴ 40 m.¹⁵ Od strony wschodniej wzdłuża smokowane są fragmenty wałów i głęboka fosa.¹⁶

Na wzniesieniu istniał macek, rozebrany estetycznie w końcu XVIII w.¹⁷ Pisana jego historia sięga końca XVI wieku.¹⁸ Istniały przesłanki co do istnienia tu znacznie starszego osadnictwa.¹⁹

Wykopy splanizowane: w smokodziej, północnej i centralnej części wzgórza /wykop I, II, III/, w części wschodniej - u wylotu drogi prowadzącej na wzgórze, po wewnętrznej stronie wałów /wykop IV, założony w celu odsłonięcia ewentualnych relikwii konstrukcji bramnych/, w fosie /wykop V/ oraz na przylegających do wzgórza od wschodu polach /wykop VI/.

Najbardziej interesującym okazał się wykop I.²⁰ Pod 1,5-metrowymi nawarstwieniami z okresu funkcjonowania macku /XVI - XVIII w.²¹/ znajdowały się warstwy o miąższości 2,10 - 2,40 m, zawierające wielką ilość materiału zabytkowego, którego znaczną część odnieść należy do wieku XIII.²² Są to przede wszystkim fragmenty naczyń, niekiedy pokryte wapienną pobiałką, wypalone na kolor bruno-czerwony, o bardzo silnie odgiętych na zewnętrznych brzegach, przedmioty metalowe jak groty, noże, wyroby szklane - np.²³ fragment skórnie ścieżkowanej bransolety z niebieskiego szkła.²⁴

W południowo-wschodniej części tego wykopu, na głębokości około 3,4 m. odkryto regularny, prostokątny w rzucie zarys - zapewne obiekt mieszkalny.²⁵ Ceramikę pochodzącą z wypełnienia tego obiektu datować można najprawdopodobniej na IX/X wiek.²⁶

W wykopie II odsłonięto podobny układ warstw, poza tym natrafiono również na warstwy rumoszu wapiennego pochodzącego z rozbiórki szanku.

W wykopie III, założonym w centralnej partii wzgórza, odkryto 5 nie łączących się ze sobą wkopów. Rozpoczęły się one na głębokości 2,20 - 3,00 m. W wypełnisku wkopów, znaleziono zabytki - w górnych partiach z XVI - XVIII w., niżej - głównie z XIII wieku. Są to prawdopodobnie masypane jasy zasobowe. W południowo-zachodnim narożniku wykopu, na głębokości około 1,70 m odsłonięto zniszczony, szkieletowy grób neolityczny kultury lendzielskiej. Grób zawierał niewielki garnek z dwoma poziomo przekłutymi uszami umieszczonymi w górnej partii nacynia, w miejscu największej wydętości brzośca; wewnątrz garnka znajdował się drugi, o kształcie analogicznym /zachowana była tylko dolna partia nacynia/. W środku wewnętrznego garnka umieszczona była mała czarńka. Obok zachowanych prawie w całości nacyni znaleziono ułamki kilku innych oraz fragmenty ludzkiej czaszki.

W wykopie IV uchwycono przekrój nawarstwień wału. Wydaje się, że jest to wał ziemny, nie umocniony dodatkowymi konstrukcjami. Materiał ceramiczny z górnych warstw XVI-XVIII-wieczny, z dolnych - głównie XIII-wieczny.

W toku eksploracji wypełniska fosy /wykop V/ znaleziono materiały pochodzące wyłącznie z XVI-XVIII w., tak więc powstanie fosy w obecnej jej postaci wiązać należy z jakimś etapem rozbudowy lub przebudowy szanku.

W wykopie VI, założonym na sąsiednich polach, gdzie na powierzchni zaobserwowano znaczną ilość zabytków, nie stwierdzono występowania warstwy kulturowej.

Badania będą kontynuowane.

GRABOWO, pow. Starogard

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Anna Wapińska. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku.

Pierwszy sezon badań. Grodzisko wczesno-średniowieczne /IX-X w. ?/.

Grodzisko wyżynie położone nad zanikającym jeziorem beresowskim w odległości ca 2 km na wschód od wsi. Jest to grodzisko nieduże /średnica na osi północno-południowej 22,70 m, na osi wschodnie-zachodniej 22,0 m/, dobrze zachowane, o bardzo wysokich wałach /dechodzących miejscami do wysokości ca 15 m/, jedynie w części południowej grodu, gdzie prawdopodobnie znajdował się wjazd, obwarowanie